

Svetski tamburaški festival „Tamburica fest“ na Petrovaradinskoj tvrđavi kraj Novog Sada, sedište je Svetske tamburaške asocijacije, a afirmacija tamburice i tamburaške muzike, kroz negovanje tradicije, saradnju i prijateljstvo umetnika na internacionalnom nivou, njegov je primarni koncept.

Jedna od specifičnosti festivala je i potpisivanje Protokola o saradnji sa zemljom partnerom. Ispred ovogodišnje zemlje partnera - Turske, ambasador ove zemlje u Srbiji, Nj.E. gospodin Hami Aksoy otvorio je XIV „Tamburica fest“, a nastupom Anadolijskog gudačkog kvarteta, u petak večer, zvanično je započet program festivala.

Poveznica dve države, dva naroda, bila je lična saradnja dr Jovana Pejčića, osnivača i direktora „Tamburice“ i gospodina Sali Sallinija, umetnika, reditelja, direktora „Balkan Panorama film“ festivala iz Izmiru, kako mu i ime kaže, sa balkanskom tematikom najveći na Balkanu, i tendencijom da to bude i u Evropi.

- Iskreno mislim da ovaj festival iz godine u godinu raste, i u geografskom smislu okupljajući umetnike sa svih strana sveta, i što se tiče tamburaške muzike da polako zauzima mesto „škole kroz koju moraš da prođeš“, za one koji žele neko mesto u tamburaškoj branši. Uspeh na ovom festivalu parametar je kvaliteta umetnika koji ga je ostvario. To je zato što je davno prešao granice Balkana. Zato što na ovoj bini nastupaju najbolji tamburaši iz sveta. Za mene je lično bilo veliko ovogodišnje iznenađenje Julijana Olm iz Brazila, koja je uz Hama Nalića iz RS, proglašena za najbolji vokal - izneo je svoje impresije po završetku festivala gospodin Sallini, dodavši da su organizacija, scena, bile za najvećem nivou. Kao nekadašnji fan grupe „Leb i sol“, osvrnuo se i na učešće Vlatka Stefanovskog, a posebno na nastup Saše Matića, kojeg do sada nije imao priliku da sluša, a koji ga je fascinirao istančanim osećajem za komunikaciju sa publikom.

Gospodin Sallini je konstatovao da je koncept zemlje-partnera, bez obzira da li je Turska ili bilo koja druga zemlja u pitanju, jako ozbiljna priča i velika prilika da ovaj grad, ova zemlja, budu predstavljeni u državama i kulturama gde se ne zna mnogo o ovoj vrsti muzike, potkrepivši to činjenicama:

- Potpisivanje Protokola o saradnji kako na kulturnom, umetničkom polju, doprineće tome da će na idućem „Balkan Panorama film“ festivalu, dokumentarac o „Tamburica festu“ i tamburici, koji polako završavamo, otvoriti filmski festival u Izmiru. Tom prilikom planiran je i nastup ženskog tamburaškog sastava „La banda“ iz Novog Sada. S druge strane meni se dopalo kako je publika odreagovala na izvođenje klasično-džez aranžmana turskog kvarteta, iako je možda moglo da bude i nešto življe. Međutim, to je otvorilo mogućnost predstavljanja još jednog orkestra iz Turske sledeće godine, koji će lepo da se uklopi sa filmom, koji će srpsku

premijeru imati upravo na otvaranju jubilarnog XV „Tamburica festa“.

Koliko će ovo učešće i snimanja tokom festivala uticati na sklapanje mozaika koji priprema u vidu dokumentarnog filma, naš sagovornik kaže:

- Moj prethodni film „Tamburica - The Sound of a Landscape“ obišao je puno festivala po celom svetu i dosta toga uradio na promociji ovog podneblja, pogotovo tamburaške muzike, tamburice i „Tamburica festa“. Smatram da je ovo velika stvar da jedan festival uloži trud, rad, produkciju u nešto nalik vinu proizvedenog od najplemenitije vrste grožđa, koje se sada flašira i stavlja na odležavanje, i koje će za nekoliko godina pokazati svoju pravu vrednost. Jako je važno zabeležiti i ostaviti po strani, da sazri i pokaže se u pravom trenutku.

Na ovaj način, turski reditelj ukazuje na neverovatnu šansu da se kroz plasiranje umetnosti na pravi način, može uticati na razvoj turizma i druge aspeke privrede. To je potvrdio i turski ambasador na otvaranju festivala istakavši veliki porast sprskih turista u Turskoj, ali i sve više turskih turista koji dolaze u Srbiju, uglavnom u Beograd. Gospodin Sallini žali što im drugi biseri, poput Sremskih Karlovaca i Novog Sada, dva istorijska grada sa dva „jaka“ festivala, nisu dovoljno poznata, ali veruje da će ovim filmom dati svoj doprinos popularizaciji ovog prostora, za koji misli da ima sav potreban materijal, što se tiče arhitekture, prirode, ljudi, hrane..., a čemu će pospešiti najavljenije Turističkog centra Alanja u Antaliji i Novog Sada.

Osim dokumentarnog filma o tamburici, čiji naziv autor nije želeo da otkrije, u završnoj fazi je i dugometražni dokumentarni film ironičnog imena: „Crko Maršal ili kako je rock 'n' roll uništio Jugoslaviju“. Takođe, radi na igranom filmu sa Petrom Božovićem i Žikom Todorovićem u glavnim ulogama, i ako bude sve teklo po planu, snimanje ovog filma, Novosađani će imati prilike da isprate.

Umetnik, prijatelj, vizionar? Ko je Sali Sallini, uspešan poslovan čovek, koji je „pomogao“ ovu saradnju i učinio zadovoljstvo publici na Petrovaradinu da kroz muziku oseti deo kulturne tradicije ove prijateljske zemlje?

Skoro 20 godina je živeo u Prijepolju, gde je završio osnovnu i srednju školu. Počeo je kao glumac u pozorištu, ali mu je veći izazov predstavljao rad reditelja. Danas je redovan profesor režije u Izmiru. O sebi ne voli da priča, ali se mnogo toga o njemu može saznati iz njegovih filmova, pozorišnih predstava, muzičkih spotova, reklama... Porodičan je čovek i za svoj odličan srpski delom je zaslužna njegova supruga, Beograđanka, te boravak u Srbiji jednom do dva puta godišnje.

Oslanjajući se na obrazovanje i životno iskustvo stava je da Balkan ne treba deliti, baš kao što se ne može deliti balkanska muzika:

- Među balkanskim narodima postoji konekcija stara preko 500 godina i sasvim je prirodno da je nešto odande došlo ovamo i nešto odavde otišlo tamo. Ne bavim se naučno time, ali kada slušate popularnu grčku muziku, kao ja koji živim u egejskom delu Turske, na momente je ista kao turska. Ima dosta preklapanja, ali ne mislim da je to jednostrano, već obostrano - zaključio je gospodin Sali Sallini.

Fotografije:

Nikola Stojanović

